

M**K****B**

Közgyűlés
2020. április 18.

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2020.

március-április

**T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó**

TÁRSULATI HÍREK, FELHÍVÁSOK

Meghívó

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2020. április 18-án 10:00 órakor
a Budapest II. Keleti Károly u. 13. alatti üzlethelyiségben tartandó

2020. évi rendes (egyben tisztújító) közgyűlésére

Napirend:

1. Elnöki megnyitó, megemlékezések, köszöntések (Dr. Leél-Őssy Szabolcs)
2. Kitüntetések átadása (Érembizottság)
3. Szavazatszámoló Bizottság megválasztása
4. MKBT beszámolók
  - a) 2019. évi főtitkári beszámoló (Kosztra Barbara)
  - b) 2019. évi közhasznúsági jelentés és pénzügyi beszámoló (Kosztra Barbara)
  - c) A Felügyelő Bizottság beszámolója (Dr. Csepregi István)
  - d) Határozathozatal a beszámolók elfogadásáról
5. Karszt és Barlang Alapítvány beszámolója (Hegedűs Gyula)
6. 2020. évi munkaterv és költségvetés terv (beleértve a Faraday adomány fennmaradó részének felhasználását), határozathozatal az elfogadásukról.

Szünet

7. Jelölő Bizottság előterjesztése (Tényi Varga Gusztáv)
8. A Társulat új tisztségviselőinek megválasztása
9. A Karszt és Barlang Alapítvány kuratóriumának megválasztása
10. Új arculati elemek használata
11. Elnöki székfoglaló és zárszó

Határozatképtelenség esetén a közgyűlés változatlan napirenddel 10:30-kor kerül megtartásra és a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A közgyűlésen azon rendes tagok szavazhatnak, akik a [2020-as tagdíjat befizették](#), illetve akik tagdíjmaradásukat legkésőbb 2020. április 18-ig rendezik. Új belépőknek és az utoljára 2019 előtt fizető tagoknak a tagdíjbefizetés mellé kitöltött és aláírt [belépési nyilatkozatot](#) kell leadniuk.

A közgyűlésen szavazni személyesen vagy meghatalmazott útján lehet. A honlapon (www.barlang.hu - Dokumentumtár/ MKBT/MKBT Küldöttközgyűlések, közgyűlések, elnökségi ülések/2020. évi közgyűlés anyagai) található [mintának](#) megfelelő, kitöltött és aláírt meghatalmazást legkésőbb 2020. április 15-ig kérjük eljuttatni a Titkárságra levélben vagy szkennelve, elektronikus úton. A meghatalmazó figyelmét felhívjuk arra, hogy egy személy legfeljebb öt másik tagot képviselhet meghatalmazottként.

A tárgyalandó dokumentumok (beszámolók, munkaterv, javaslatok) a Társulat honlapján (www.barlang.hu), illetve a Titkárságon lesznek elérhetők, legkésőbb a Közgyűlés előtt 15 nappal.

Az idei közgyűlésen megválasztandó tisztségviselők személye, programja jelentős mértékben meghatározza a Társulat következő 4 évének tevékenységét, működését, ezért nyomatékosan kérjük aktív részvételeket a jelöltállításban és a Közgyűlési szavazásban!

Dr. Leél-Őssy Szabolcs sk.
elnök

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Telefon: +36 70 8811 477

E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Honlap: www.barlang.hu

Fogadóóra minden hét szerdáján 14-19 óráig a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében (Budapest, Pusztaszeri út 35.).

MKBT Elnökség és Titkárság

Új társulati tisztségviselők kerestetnek!

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2016-ban megválasztott tisztségviselőinek mandátuma 2020. május 21-én lejár. Ennek megfelelően a 2020. évi Közgyűlésen (április 18.) tisztújításra kerül sor.

Alábbi társulati posztokra keresünk jelölteket: **elnök, főtitkár, hét fő elnökségi tag, felügyelő bizottsági elnök, két fő felügyelőbizottsági tag és egy póttag, érembizottsági elnök és négy fő érembizottsági tag.** A Karszt és Barlang Alapítvány Alapító ötfős kuratóriumának (elnök, titkár, gazdasági vezető, két tag) mandátuma is lejár idén. Mivel a Kuratórium – mely az Alapítvány legfőbb döntéshozó és kezelő szerve – tagjait is az Alapító jelöli ki, őket is meg kell választanunk az április 18-i közgyűlésen. A jelenlegi tisztségviselők nevét itt találjátok: <http://www.barlang.hu/tarsulatielet/tarsulati-elet/egyeb/bemutakozunk>.

A megválasztandó tisztségviselők feladatai: az MKBT és az Alapítvány szakmai és pénzügyi irányítása, az ügyvezetés, a működés anyagi, tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása (pályázattírás is), a feltáró kutatás és a tudományos kutatómunka eredményeinek összegyűjtése, megismertetése, barlangászok érdekvédelme, rendezvényszervezés (Barlangnap, Szakmai Napok), szakosztályok működésének biztosítása, irányítása, társadalmi szemléletformálás (média- és rendezvény-megjelenések), dokumentáció (honlap, kiadványok, könyvtár), barlangász csoportokkal, társszervezetekkel és hatóságokkal való kapcsolattartás és nem utolsósorban a sok önkéntes munkájának segítése, koordinálása. Emlékeztetőül: az MKBT adja a Verocs Barlangi Élémnyterápiás Szakosztály és az Oktatási Szakosztály szervezeti háttérét is. Az ő munkájukat is egy jól működő, aktív tagokból álló elnökség tudja előmozdítani.

Ha úgy érzed, ezek közül bármelyikben segíteni tudnál, vannak ötleteid és azokat szívesen megvalósítanád, szívesen tennél (még) valamit a barlangokért és a barlangászokért, itt a helyed! Ne felejtsetek, a Társulat olyan, amilyenné a tagjai formálják és annyi, amennyit tagjai összeadnak!

Tisztségre azok rendes tagok és tiszteleti tagok választhatók, akik legalább háromévi folyamatos tagsági viszonyral rendelkeznek, vagyis a 2018-19-20. évi tagdíjuk rendezett. A 2020. évi tagdíj megfizetési határideje az Alapszabály értelmében 2020.02.29. volt, az elmaradt befizetésekről emlékeztetőt küldünk.

A Jelölő Bizottság kéri a tagságot, illetve a tisztséget betölteni kívánókat, hogy tegyenek javaslatot a megválasztandó tisztségviselőkre. A Jelölő Bizottság tagjai Tényi-Varga Gusztáv, Kunisch Péter (az Oktatási Szakosztály képviselőjében) és Krkos Márk, őket személyesen vagy a lenti közös email címen is kereshetitek. Kérjük a javaslatok eljuttatását lehetőleg 2020. március 29-ig a **Jelölőbizottság e-mail címére: jelolobizottsag@barlang.hu**.

Jelöltek megnevezésére ezen túl, a közgyűlésig van lehetőség, a fenti határidő betartása a jelöltek mihamarabbi megismerését és közgyűlés gyorsabb lebonyolítását segíti.

Jelölő Bizottság

Társulati kitüntetésekre javaslatokat várunk

A januári Tájékoztatóban közzétett felhívását megismételve az Érembizottság várja a tagság javaslatait Társulati elismerésekre. Ezeket rövid szakmai indoklással ellátva, legkésőbb **április 5-ig** kérünk eljuttatni levélben vagy elektronikus úton [mkbtiroda@gmail.com] a Titkárságra.

Emlékeztetőül, az odaítélhető elismerések a következők:

Herman Ottó érem – kimagasló társulati munkásságért

Kadić Ottokár érem – kiemelkedő tudományos kutatói munkásságért

Vass Imre érem – a feltáró kutatásban elért kimagasló eredményért

Papp Ferenc érem – kiemelkedő tudományos szervező és ismeretterjesztő munkásságért

Mikolovits Veronika érem – 35 évesnél fiatalabb kutatók számára: példamutató publikációs-dokumentációs, szervező vagy népszerűsítő tevékenységért

Herman Ottó emléklap – a Társulat érdekében kifejtett, kimagasló kollektív munkásságért

Kadić Ottokár emléklap – a kiemelkedő kollektív tudományos tevékenységért

Vass Imre emléklap – a feltáró kutatásban elért kimagasló kollektív eredményért

Az eddigi kitüntetettek névsora a Társulat honlapján olvasható:

<http://www.barlang.hu/kituntetettjeink/uncategorised/kituntetettjeink>.

Érembizottság

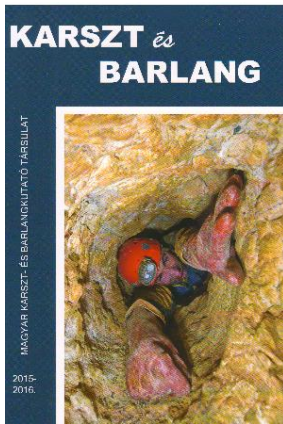
Tájékoztató a „Barlangászat alapvető etikai elvei, valamint szakmai szabályai” előkészítéséről

A „Barlangászat alapvető etikai elvei, valamint szakmai szabályai” tervezetének előkészítése megtörtént, ezt a Társulat honlapján egyeztetés céljából nyilvánosságra hoztuk. Február 12-én külön megbeszélést tartottunk az érdeklődő túra- és kutatásvezetőkkel. A beérkezett nagyszámú észrevétel feldolgozása folyamatban van, ezért – az előzetes tervektől eltérően – a dokumentum közgyűlési megtárgyalására az április 18-i közgyűlésen nem kerül sor. A dokumentum jelentőségére tekintettel további egyeztetéseket, konzultációkat követően a véglegesnek szánt anyag előterjesztését egy későbbi időpontban, rendkívüli közgyűlés keretében tervezzük.

Ezúton is nagyon köszönjük az eddigi aktív részvételeket: a részletes hozzászólásokat, valamint a megjelenést a személyes megbeszélésen!

MKBT „etikai kódex” munkacsoport

Megjelent a legújabb Karszt és Barlang

Megjelent a Karszt és Barlang folyóirat régóta várt 2015-16-os száma! A folyóiratot azok a barlangászok, akik 2015-ben és/vagy 2016-ban az MKBT tagjai voltak, ingyen átvehetik a Társulat irodájában, a közgyűlésen vagy rendezvényeinken. A többiek 800 Ft-os áron vásárolhatják meg. Türelmeteket köszönjük!

A kiadványban többek között az idei Cholnoky évfordulóhoz aktuális cikk olvasható a tudós felszíni karsztmorfológiai munkásságáról, továbbá a Béke-barlangi cseppkő-degradációról, a Keszthelyi-hegység karsztjának fejlődéstörténetéről és a barlangokban található gázmozgások nyomairól és kiválásairól. A folyóirat hagyományos fejezetei egy újabbal bővültek, melyben a hazai feltárások kaptak helyet, elsőként a Baradla-barlangban folyó kürtömmászások és a tapolcai feltárások.

Előkészületben van a 2017-18-as szám is, melynek nyomtatását a Faraday adományból tudjuk fedezni. Ezt a számot még Hazslinszky Tamás szerkeszti, köszönjük a munkáját!

Várjuk továbbá cikkeiteket, beszámolóitokat a 2019-es számba (május 31-ig), melyeket kérjük az új szerkesztőbizottság felállásáig Szabó Zoltánnak juttassátok el e-mailben (szaboz_plozer@yahoo.com). Mindkét számot idén szeretnénk megjelentetni.

Titkárság

Az MKBT Oktatási Szakosztály hírei

Az MKBT Oktatási Szakosztály által szervezett (alapfokú és Technikai 1) központi vizsga időpontja: 2020. június 27-28.

Bővebb információ a vizsgáról és tanfolyamokról az Oktatási Szakosztály weblapján olvasható: <http://oktatas.barlang.hu/>.

MKBT Oktatási Szakosztály

Külső rendezvény megjelenésekre segítőköt keresünk

A korábbi Társulati standok sikerét elismerve a barlangászok ismét meghívást kaptak több nagy múltú tavaszi földtudományos és természetvédelmi rendezvényre. Ezek a rendezvényeken több ezer gyereknek és felnőttnek nyújtunk lehetőséget betekinteni a barlangok világába. Megismerhetik a barlangi képződményeket, élőlényeket, a karsztvizet és ezek sérülékenységet. Kipróbálhatják a kúszás-mászást műbarlangban és kötélén.

Sok kedves barlangász társunk befektetett rengeteg idejét és energiáját nem győzzük e helyütt is eléggé megköszönni, különösen azoknak, akik már évek óta velünk tartanak!

Idén tavasszal is várjuk a lelkes önkéntesek jelentkezését, hogy az eddigiekhez méltó módon ismét elkápráztassuk az érdeklődőket az alábbi rendezvényeken:

- **Április 6-7. Lelkes Ásványbörze és GEO Napok:** Budapest, Lurdy Ház (<https://asvanyborze.com/event/21-lurdy-hazi-asvanyborze-es-geo-napok-2/>).

Szombat-vasárnapra 10:00 – 19:00 között naponta legalább öt fő segítőt keresünk a standunkra, fél napot is lehet vállalni. A GEO Napok önkéntesei a rendezvényre ingyenjegyet kapnak, délben a szervezők pizzával vendégelnek meg minket.

- **Április 26. DINPI Föld Napja:** Budapest, Pál-völgyi kőfejtő (<https://www.dunaipoly.hu/hu/program/fold-napja-a-pal-volgyi-kofejtoben>). Vasárnap 10:00 – 17:00 között minél több segítőt várunk a standra és a gyerekek kötélén fára másztatására. A segítőknek egy meleg ételt biztosítunk.

- **Május 1. Felfedező Napja:** Budapest, Millenáris (<https://felfedezoknapja.info/>). Pénteken, 10:00-19:00 között mutathatjuk meg magunkat az MKBT – BMSz közös standján, ahol játékok mellett a helyszín lehetőséget nyújt kötéltechnikázásra és műbarlang építésre is. Nagyon jó lenne, ha a kutatóexpedíciók seregszemléjén igazi expedíciós barlangászok mesélnék el a gyerekeknek, milyen az élet egy bivaiban sokszáz méterrel a felszín alatt és mi hajtja a barlangászt a mélybe.

Jelentkezéseiteket az alábbi táblázatban várjuk:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1wjvsySDSTu0GFPr_UsiRC4nNEIewcQNP_VE-prxsYeAw/edit?usp=sharing

Nem baj, ha úgy érzed, szakmailag bizonytalan vagy, a segítséged mindenképp nagyon értékes számunkra! Kérdéseitekkel Kosztra Barbarát kereshetitek (kosztrab.mkbt@gmail.com, 20/935 0050).

Köszönettel a Társulat nevében:

MKBT Elnökség

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

Karszt és Barlang Alapítvány 2020. évi pályázati felhívása

Örömmel jelenthetjük be, hogy a Karszt és Barlang Alapítvány több éves szünet után, egy önzetlen felajánlásnak köszönhetően ismét pályázatot hirdet a hazai barlangkutatás elősegítése érdekében a 2020. évi tevékenységek támogatására, 200 000 Ft összértékben.

Pályázható témakör: Hazai terepi feltáró kutatások, táborok

Pályázni kizárólag a megadott úrlapon, a megkívánt mellékletek csatolásával lehet. Minden pályázathoz csatolni kell egy, a pályázandó tevékenységről szóló, max. 2 oldalas össze-foglalót, és a költségvetést. A pályázat feltétele, hogy a pályázó a kutatandó barlangra, ill. tevékenységre érvényes kutatási engedéllyel rendelkezzen, melynek számát fel kell tüntetni a pályázati úrlapon. A Kuratórium döntésének értelmében a pályázaton elnyert összeget üzemanyag vagy élelmiszer elszámolására nem lehet fordítani. Ezt kérjük figyelembe venni a pályázatok benyújtásakor, ellenkező esetben nem áll módunkban pozitívan elbírálni a pályázatot.

A pályázati, valamint a költségvetési űrlap beszerezhető az MKBT titkárságán személyesen, vagy letölthető az MKBT honlap [Dokumentumtárából](#). A pályázatok elbírálásának meggyorsítása érdekében a pályázatokat lehetőleg elektronikus formában kérjük megküldeni.

A pályázatok beérkezésének határideje: 2020. március 31.

A postai úton beküldött pályázatokat az Karszt és Barlang Alapítvány címére (1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.) kell postázni. A borítékra kérjük ráírni: „KBA Pályázat”. Az elektronikus formában beküldött pályázatokat a borzsak.sari@gmail.com e-mail címre várjuk.

A támogatások odaítéléséről, és az összeg nagyságáról a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriuma április 15-ig dönt. A nyertesek listája a májusi MKBT Tájékoztatóban kerül nyilvánosságra.

Érdeklődni Borzsák Saroltánál: a 30/975-8933-as telefonszámon, vagy a borzsak.sari@gmail.com e-mail címen lehet.

Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriuma

A Speleo Band és az MKBT közös kutatótábor pályázata

A Speleo Band 2012 óta ad különleges, nagy népszerűségnek örvendő karácsonyi koncerteket a Mátyás-hegyi-barlangban, az utóbbi években az Adrenalin Tourist Rock Band tagjaival kiegészülve.

A 2016-os karácsonyi koncertet követően a barlanglátogatási díjra gyűjtött adományból megmaradt összeg felhasználásán töprengve merült fel az ötlet, hogy valamiképpen a barlangkutatást szolgálja a töletek kapott adomány. Az ötlettel később a Speleo Band megkereste az MKBT-t, javasolva, hogy írjunk ki közös

pályázatot az összeg felhasználására, amely akkor még szerényebb volt. Több koncerttel és több fordulónyi ötlettel később az összeg is gyarapodott és a javaslat is kikristályosodott, így az MKBT elnöksége 2019. december 16-i ülésén a zenekar javaslatát elfogadva közös Speleo Band – MKBT pályázat kiírásáról határozott.

A pályázatot a Speleo Band és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat közösen hirdeti meg évente, a rendelkezésre álló források erejéig, a szervezett magyar barlangkutatás támogatására.

A pályázat összege 2020-ban 75 000 Ft, melyet egyben, egy pályázó nyerhet el. A pályázati összeg kétharmadát a Speleo Band által gyűjtött adomány, egyharmadát az MKBT költségvetése fedezi.

A pályázattal olyan „össznépi” kutatótáborokat kívánunk támogatni, amelyek legalább három magyar barlangászcsoporthoz tagjainak együttműködésével, legalább 15 magyar barlangász részvételével, legalább három (kutató)napig tartanak.

A pályázott összeg bármely, a táborral kapcsolatos költségre felhasználható a 2020. május 1. és 2021. április 30. közötti időszakban. A pályázó a pályázati összeg elfogadásával vállalja, hogy a támogatott tábor tevékenységéről, eredményeiről, és a támogatás felhasználásáról a következő Barlangkutatók Szablyár Péter Szakmai Találkozóján előadásban és a tárgyévi Karszt és Barlang folyóiratban írásban beszámol.

A pályázati űrlapot a barlang.hu honlapon, a Dokumentumtárban találjátok. A pályázat **benyújtásának határideje 2020. április 1.**, a pályázatokat és az aláírt, szkennelt nyilatkozatokat az mkbtiroda@gmail.com címre várjuk. A nyertest a Speleo Band és az MKBT elnöksége közösen választja ki április 15-ig (a pályázatokban érdekeltek a döntésben nem vesznek részt). A támogatást a döntést követő 15 napon belül fizetjük ki a nyertes pályázó részére.

Hegedűs András Juju - Speleo Band, Kosztra Barbara - MKBT elnökség

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Dr. Dénes György emléknapok 2.0

2020. ÁPRILIS 24-26.

Bódvaszilas, Esterházy-Koós Kastély és az Esztramos étterem

Az Alsó-hegyi Barlangkutató-történelmi Társaság és Bódvaszilas Község Önkormányzata, valamint a Bódvaszilasért Baráti Kör szeretettel meghív Téged és Kedves Családodat a Dr. Dénes György tiszteletére rendezett emléknapokra, az alábbi előzetes programokkal:

Április 24. (péntek)

18:00 – 22:00: Találkozások és emlékek újragondolása” egy pohárka ital társaságában, avagy „Örülünk, hogy ismét itt vagy Velünk” program beteljesítése

Helyszín: Esterházy-Koós Kastély Étterme, és a 300 éves pincemúzeum

Római-katolikus templom mögött, bejárat az Akácos út felől, a Parókia előtt balra.

Vendéglátó: Alsó-hegyi Barlangkutató-történelmi Társaság és a Bódvaszilasért Baráti Kör

Április 25. (szombat)

10:00 – 11:00: regisztráció az Esterházy-Koós Kastély kertjében

Idei rendezvényünk fő támogatója Bódvaszilas Község Önkormányzata, amely a rendezvényre a Kastély turistaszálló 27 férőhelyét, valamint a Kastély éttermét és az Esztramos éttermet is térítésmentesen biztosította számunkra. Továbbá támogatóink jóvoltából ingyenes a péntek esti „poharazgatás” és a szombati ebéd. Ennek feltétele azonban a létszám pontos felmérése, mely előzetes regisztrációt von maga után. Aki interneten vagy telefonon regisztrál, azoknak tudjuk a fentieket biztosítani. Természetesen van lehetőség egyéni szállások foglalására is, de azt egyénileg kell intéznetek.

11:00 – 11:30: Köszöntők és megnyitó beszédek a Kastély-kertben.

11:40 – 11:50: Dr. Dénes György emléktáblájának megkoszorúzása

11:50 - 12:30: Közös múzeumlátogatás az Alapítókkal

12:40 – 13:00: Barlangkutató Emlékkő megkoszorúzása, beszédek

13:00 – 13:30: Időszaki kiállítás megtekintése a Művelődési Házban

13:40 – 15:00: Közös ebéd az Esztramos étteremben

15:00 – 20:00: Előadások, visszaemlékezések, vetített-képes beszámolók

Április 26. (vasárnap)

9 órától, a beérkezett jelentkezések és a helyszíni regisztrációs létszám ismeretében emléktúrárt indítunk az Esztramosi Rákóczy-barlangba

Részvételi szándékotokat kérjük március 31.-éig jelezzétek felénk!

A köszöntő beszédek és a visszaemlékezések, valamint az előadások beérkezését követően, a regisztrált létszám ismeretében részletes programtervet teszünk közzé, április 10.-ei határidővel. Szívesen várunk további programötleteket!

Várjuk jelentkezéseiteket, találkozunk ismét Bódvaszilason!

További támogatóink: Magyar Barlangi Mentőszolgálat, Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat, Meteor TTE, Bódvaszilasi DUTRA-barátok Társasága

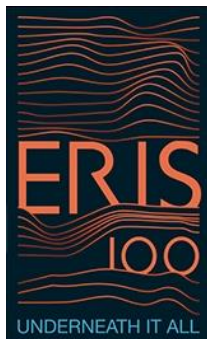
Jelentkezni Stieber Józsefnél (email: stieber@stieber.hu, telefon: 00-36-30-685-8311), illetve Simon András Pufinál (telefon: 06-48-454-106) lehet.

Stieber József

ERIS 100 - 1. Nemzetközi Karszt-tudományos fórum

2020. JÚNIUS 24-27.

Románia, Bukarest

A világ első Speleológiai Intézetének 1920-as alapítása a román Emil Racoviță barlangbiológus nevéhez fűződik. A bukaresti ERIS tehát idén száz éves. A rendezvény ennek állít méltó emléket. Az előadásokban nemcsak az elmúlt század speleológia kutatásai és az összes kapcsolódó területén elért előrelépések elevenednek meg, hanem szó esik a föld- és az élettudományok elkövetkező száz éves interdiszciplináris perspektíváiról is.

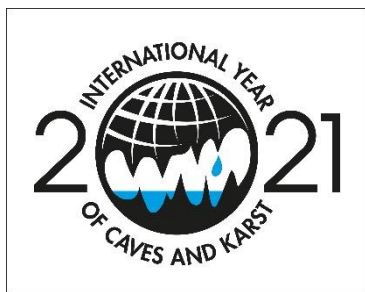
A rendezvény nemzetközi, hivatalos nyelve angol. Részletek az alábbi honlapon: <https://www.eris100.ro/>.

Titkárság

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK

A Nemzetközi Barlangtani Unió (Union Internationale de Spéléologie – UIS) elnökének üzenete

Ez a levél része az UIS által évente a tagországok részére megfogalmazott üzenet-sorozatnak, melynek célja, hogy az UIS legfontosabb hírei a tagországok minden barlangászához eljussanak. Az UIS-ről bővebben a www.uis-speleo.org weboldalon tájékozódhatunk.

„A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Éve” megrendezésével kapcsolatos hírek és tervek

(International Year of Caves and Karst - IYCK)

Dr. George Veni, az UIS elnöke

Kivonat – a teljes szöveg az MKBT [honlapján](#) található meg.

A 2019. év áttekintése

Az évtized utolsó évében az UIS sok apró, de fontos előrelépést tett. A munkánk jelentős része a speleológiai kutatások, események és ösztöndíjak támogatására összpontosított. Bizottságaink is eredményesen dolgoztak. Az International Journal of Speleology továbbra is sok értékes tudományos kutatási eredményt tett közzé.

A francia barlangászok sokat dolgoztak a következő nemzetközi speleológia kongresszus (International Congress of Speleology - ICS) előkészítésén. A 18. ICS-t a dolgok jelenlegi állása szerint a franciaországi Savoie-ban, Bourget-du-Lac-ban 2021. július 25. - augusztus 1. között tervezik megrendezni. Ez Lyontól kb. 90 km-re keletre és a svájci, Genftől 70 km-re délre helyezkedik el. A legfrissebb részletek a 2021-es ICS weboldalán találhatóak: <https://uis2021.speleos.fr/>

Az UIS a tagországok segítségével összegyűjtötte és digitalizálta az eddigi 17 kongresszus teljes anyagát, amely immáron szabadon elérhető az UIS weboldalán és a karszt információs portálján (www.karstportal.org). Ez összesen 18 893 oldal!

Az UIS 2019-ben végzett munkájának nagy része “A barlangok és karszt nemzetközi éve”-re (International Year of Caves and Karst - IYCK) való felkészülés volt.

A Nemzetközi Év bemutatása

Az alábbi IYCK tervezési útmutató segíteni igyekszik a tagországok barlangászainak abban, hogy a saját országukban növelni tudják a barlangok és a karszt, mint globálisan fontos fizikai, ökológiai és kulturális rendszer megértésének és tisztelésének szintjét.

Hét egyszerű lépés a sikeres IYCK-hez

„Azt tedd meg, amire képes vagy.” Ez az az egyszerű útmutatás, amelyet mindenkinek tanácsolunk, amikor megkezdik az IYCK-re való felkészülést. Az UIS nem kíván semmi olyat az IYCK szervezése során, ami nehezen teljesíthető vagy meghaladja egy adott szervezet képességeit. Tisztában vagyunk azzal, hogy a tagországok és a partnereink különféle kultúrákat, készségeket és erőforrásokat képviselnek. Ezért a következő lépések olvasása során ne feledje, hogy azt kérjük, tegye meg azt, ami az Ön(ök) kultúrájában a legsikeresebb, a képességeinek, illetve felkészültségének megfelelő és a rendelkezésre álló erőforrásainak keretein belül marad. Egyetlen ember vagy csoport sem tud mindent megtenni, de együtt elérjük az embereket az egész világon.

1. lépés: Most kezdjük el a tervezést!

Ezt elolvasva azt gondolhatjuk, hogy még több mint egy évünk van az IYCK-ig és sok idő van a tervezésre. Számos tevékenységre azonban most kell felkészülni, hogy hatékonyan tudjunk együttműködni a partnerekkel, hogy időben le tudjuk foglalni a megfelelő dátumokat a naptárjaikban, valamint biztosítani tudjuk az események megfelelő helyszíneit. 2020 végére kész és megfelelően meghirdetett tervek kellene, hogy a lehető legtöbb érdeklődő figyelmét fel tudjuk hívni az eseményekre.

2. lépés: Legyünk szervezettek

Hozzunk létre egy bizottságot vagy csapatot, amelynek az a feladata, hogy a rendezvényeket és tevékenységeket szervezze. Általánosságban vitassuk meg, hogy mit szeretnénk tenni az IYCK érdekében, és mindenhez jelöljünk ki felelősöket. Indulásként lehet ez egy weboldal, a közösségi média kezelése vagy adománygyűjtés. A részletesebb tervek elkészültével az újabb feladatoknak is legyenek felelősei.

3. lépés: Készítsünk listát a tervezett IYCK programokról

Gondoljuk végig, hogy kik azok a partnerek, akiket szeretnénk megnyerni az ügyünknek. Ne feledjük, hogy az IYCK célja a nagyközönség, köztük oktatók, politikusok, tudósok, vállalkozások és földhasználók figyelmének felhívása a barlangok és a karszt fontosságára.

Gondoljuk végig, hogy hány rendezvény megszervezésére vagyunk képesek. Bármit teszünk, előmozdítja az ügyet.

4. lépés: Fejlesszük partneri kapcsolatainkat

A világ túl nagy, ezért mindenki segítségére szükség van, hogy minél több embert elérjünk. Amikor partnerekre gondolunk, ne csak azokra az emberekre gondoljunk, akik valamilyen módon a barlangokkal foglalkoznak, hanem olyan emberekre és szervezetekre is, akik nem veszik észre, hogy a barlangok és a karszt érintik őket. Ha az IYCK során partnerekké válnak, az hatalmas lépés az IYCK sikeréhez.

5. lépés: Készítsük el a tervezett események ütemezését

Tegyük közzé a tervezett eseményeket minden lehetséges fórumon: saját kiadványainkban, a közösségi médiában, e-mail listákon és partnereinken keresztül. A fontosabb eseményekről adjunk hírt az IYCK weboldalon is (www.iyck2021.org). Ezen kívül, ha azt látjuk, hogy a nemzeti vagy az általunk képviselt nemzetközi szervezet nem szerepel partnerként az IYCK webhelyén, akkor küldjük el a szervezet logóját és webhelyének címét, hogy azok ott közzétételre kerüljenek *(a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat, valamint a Karszt és Barlang Alapítvány logója már szerepel az IYCK honlapján – a fordító megjegyzése)*.

Az UIS elkészítette az IYCK logóját és egy ismeretterjesztő kiadványt (szórólapot), amely bemutatja a célkitűzéseket.

6. lépés: Rendezzük meg a tervezett eseményeket

Gondoskodjunk arról, hogy a szervezés időben megtörténjen, ne halogassuk az ezzel kapcsolatos munkát. Mutassuk meg, hogy a barlangásztársadalom felkészült, szervezett és profi módon áll ezekhez a kérdésekhez.

Tegyen meg mindenki mindent, hogy megkülönböztetett figyelmet és támogatást kapjunk a barlangok és a karszt számára. Az IYCK-nak oktatnia és vonzania kell az embereket. Ha lehetséges, mindenki kapjon valamilyen ajándékot, vagy valamilyen információt, amit hazavihet, hogy emlékezzen az IYCK-ra. Hangsúlyozzuk az IYCK mottóját: – „**Fedezd fel, értsd meg és védj meg!**”.

7. lépés: Dokumentáljuk és tegyük közzé eseményeinket

Rendezvényei során kérjen fel valakit, hogy készítsen fényképeket, videókat és gyűjtse össze azokat az egyéb információkat, amelyek bemutatják, hogy milyen eseményeket és rendezvényeket szerveztünk, hány embert sikerült elvinnünk, milyen szórakoztató módon. Ezt követően tegyük közzé ezeket az információkat a weboldalunkon és a közösségi médiában. Ugyancsak fontos, hogy ezeket az IYCK weboldalára is juttassuk el. Terveink szerint 2022 elején az IYCK webhelyén beszámolunk a világ összes IYCK eseményéről.

Összegezve

Az UIS, annak tagállamai, szervezeti partnerei, az egyes barlangkutatók, tudósok, barlangüzemeltetők és oktatók évtizedek óta óriási munkát végeznek annak érdekében, hogy javítsák a barlangok és karszt világának megismerését és megértését. Az összes eredmény ellenére azonban a barlangokat továbbra is pusztítják. A szemetet gyakran a föld alá rakják le. A karszt víztartó rétegei szennyezettek. Sok ritka barlangi ökoszisztéma veszélyben van. A barlangokban található értékes régészeti és paleontológiai anyagok továbbra is fosztogatók áldoztatául esnek és elvesznek. Sajnos még sok olyan kormánytisztviselő, oktató, sőt tudós és környezetvédelmi szakember is van, akik nem értik a barlangok és a karszt fontosságát. Nem foglalkoznak azzal, hogy megakadályozzák ezeket a tragédiákat, vagy akár fel sem ismerik, hogy ezek tragédiák.

Fogjunk össze, hogy együtt megmenthessük a világ barlangjait és karsztját a jövő számára!

Kérem, hogy mindenki kísérrje figyelemmel az IYCK honlapját (<http://iyck2021.org/>), ahol megtalálhatja a legfrissebb híreket. Küldjenek ötleteket és információkat a weboldal és az IYCK fejlesztéséhez. Ha valakinek segítségre van szüksége vagy kérdése van, bármikor kapcsolatba léphet velem (gveni@nckri.org) vagy az UIS vezetőségének bármely más tagjával (a magyarországi UIS képviselő Hegedűs Gyula; hegedusgyula@t-online.hu).

Fordította: Hegedűs Gyula

**Union Internationale
de Spéléologie**

Az UIS hazai partnerszervezete és az IYCK hazai koordinátora a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (MKBT). Az IYCK rendezvénnyel kapcsolatos ötleteket, javaslatokat, önkéntesek jelentkezését a Társulat elérési csatornáin is várjuk: mkbtiroda@gmail.com, +36 70 8811 477

Kölcsönözhető széndioxid mérő a Társulatban

A 2019-es MKBT Közgyűlés döntése alapján, a Faraday Egyesülettől érkezett adomány jóvoltából lehetőségünk nyílt egy Analox Aspida széndioxid mérő beszerzésére tagjaink általi használat céljára. A széndioxid mérő kiválasztásában és kalibrálásában Stieber József segített. A műszerek közül azért az Analox Aspidára esett a választás, mert ez a típus barlangban már bizonyított, strapabíró és megbízható, több csoport, hatóság használja hosszabb ideje.

Az Analox infravörös MIR érzékelő mérési tartománya 0,01-5%, a pontossága $\pm 0,05\%$ körül mozog.

Veszélyes széndioxid tartalomban a műszer hangjelzéssel figyelmeztet. A műszer akkumulátora maximum 15 óra normál működést tesz lehetővé. Összesen 7 napnyi adat tárolására alkalmas a memóriája folyamatos működés mellett fél percnként adatrögzítéssel. IP 65 védetségű kategóriába esik, mely szerint por ellen védett, valamint a kisnyomású vízszög ellen védett minden irányból.

Kölcsönzésre MKBT tag magánszemélyeknek, illetve olyan egyesületeknek van lehetősége, melyeknek legalább 5 fő MKBT tagja van, ebben az esetben az elnök nyilatkozik az egyesület kártérítési felelősségéről. A széndioxid mérőt 40.000 Ft kaució ellenében lehet kikölcsönözni, maximum 20 napra, a sértetlenül, időben visszahozott műszer kölcsönzése tehát ingyenes. Az eszköz értéke 400.000 Ft, és amennyiben az a kölcsönvevő hibájából megsemmisül, elvesz, használhatatlanná válik, a kölcsönvevő köteles a készülék teljes beszerzési értékét megtéríteni.

A műszer visszaadásakor egy rövid beszámolót kérünk, hogy mikor, hol, mennyi ideig, mi célból lett használva az eszköz. Amennyiben később jelentés, publikáció születik a mérésekből, arról a Társulat értesítést kér, illetve a jelentés, publikáció adatait, elérhetőségét is össze szeretnénk gyűjteni.

A kölcsönzéshez szükséges szerződést a [honlapról](#) tudjátok letölteni, melyet két példányban kell elkészíteni.

Reméljük sokan és sokszor hasznát veszték a műszerkölcsönzés lehetőségének. A műszer- és eszközparkot tovább kívánjuk bővíteni, melyhez ötleteket várunk.

Elnökség

TEKA kártya ismét 20%-os vasúti kedvezménnyel

2020-tól ismét 20%-os vasúti kedvezményt kínál a Természetjáró (TEKA) Kártya. A kedvezmény péntektől vasárnapig, mobil applikáción keresztül vásárolt vonatjegyekre érvényes.

Miért is fontos ez nekünk? Azért, mert aki tagja az MKBT-nek, az automatikusan a Magyar Természetjáró Szövetség (MTSz) tagsági előnyeit is élvezheti, így 4900 Ft helyett 1500 Ft-ért válthatja ki a 13 hónapra érvényes, rengeteg jó kedvezményt kínáló TEKA kártyát (<http://www.termeszetjarokartya.hu/>).

Ezért is jó KMBT tagnak lenni! A kártya igénylése a tavalyihoz hasonlóan a Társulaton keresztül egyénileg történik.

Titkárság

Hatásköri változások a barlangokhoz kapcsolódó engedélyezési eljárásokban

Mint azt már az előző Tájékoztatóban is jeleztük, a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények 2020. január 1-től módosultak, melynek következtében a barlangokkal kapcsolatos ügyintézés hatáskörei is változtak. A konkrét változásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 51. § tartalmazza, melyből az alábbiakban a legtöbbet érintő változásokat részletezzük.

Az új rendszerben barlangban, barlangszakaszban végzendő kutatáshoz, kísérlethez, gyűjtéshez nem kormányhivatal által kiállított hatósági engedélyre, „csupán” az illetékes nemzeti park igazgatóság vagyongazdálkodási igazgatójához kell fordulni. Ezzel a változással remélhetőleg sokkal gördülékenyebbé, és életszerűbbé válik a kutatások engedélyezése, hiszen a hatóságnak eddig is be kellett szereznie az igazgatóságok vagyongazdálkodási igazgatójának a hozzájárulását. A jövőben így egyrészt kimarad egy ügyintézési lépcső, másrészt a kutatások ellenőrzése, felügyelete is közvetlenül az igazgatóságok felelőssége marad. A kutatásokhoz kérelmezéséhez az igazgatóságok részéről összeállításra került egy segédlet, mely azokat a legfontosabb információkat, kérdéseket tartalmazza, mely egy kutatás kérelmezése során természetvédelmi szempontból felmerülhet. Javasoljuk, hogy új kutatási kérelem beadása előtt a kutatásvezetők az illetékes barlangtani referenssel konzultáljanak.

Szintén lényeges változás, hogy barlangi bűvármerüléshez, valamint barlangban történő filmforgatáshoz ugyancsak elegendő mostantól az igazgatóság vagyongazdálkodási igazgatójának hozzájárulása.

Bizonyos barlangokat érintő esetekben az engedélyezés hatósági szinten maradt, azonban a hatósági jogkört január 1-től nem a Kormányhivatalok, hanem a természetvédelemért felelős miniszter gyakorolja. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a hatósági engedélyért az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály, Barlang és Földtani Osztályához (barlangász szakszegmensben a „Barlangtani”-hoz) kell fordulni. Ilyen, többeket érintő hatósági ügyek például a versenyek, rendezvények (pl. Barlangnap, Hágó-kupa, mentőgyakorlatok, stb.) engedélyezése;

barlangok vagy barlangszakaszok lezárásának, lezárás megváltoztatásának, felújításának engedélyezése; kiépítések (pl. létrázás), műszaki beavatkozások, állandó műtárgyak elhelyezésének engedélyezési eljárásai. Hasonlóan az Agrárminisztérium gyakorolja a hatósági jogkört barlang hasznosítását, barlangi képződmények kimentését, hasznosítását érintő kérdésekben.

Összességében azt tudjuk javasolni a barlangkutatóknak, hogy mindkét fél részéről az ügyintézés megkönnyítése, és az esetleges félreértések elkerülése érdekében egy-egy új kutatási kérelem, vagy hatósági engedély benyújtása előtt telefonon vagy e-mailen konzultáljanak az illetékes barlangtani referensekkel vagy a minisztériumi kollégákkal.

Egri Csaba
Agrárminisztérium, Barlang- és Földtani Osztály

Mi történt azóta?!

(Élet a Társulati könyvtár 2015/16-os rendezése után)

2016 elejére majd' száz barlangász, Katzer-Sölétormos István vezetésével átpakolta, rendezte, leltározta és táblázatban rögzítette a Bibliotheca Speleologica anyagát (lásd <http://www.barlang.hu/cimlap/tarsulati-elet/egyeb/2016-02-22-05-33-27>). Új polcaink és szekrényeink is lettek Börcsök Péter és Krkos Márk jóvoltából.

2018-ban némi átrendezés (és tematikus csoportosítás) során a könyvek jelentős része felköltözött a galériára, s az így felszabadult hely egy részére bekerültek a folyosóról a Karszt és Barlang régi számai. Sajnos a galéria klímája a kiadványoknak és az érdeklődőknek továbbra sem kedvez (nyáron meleg és éget az UV sugárzás, télen hideg és sötét), de talán egy kicsit tágasabban hozzáférhetőek a könyvek.

A korábban excel-táblázatban, a titkárságon elérhető nyilvántartás átkerült adatbázisba, természetesen frissítve az aktuális helyekkel. Ez az adatbázis nem nyilvános használatra készült, azonban örömről többen érdeklődnek a könyvtár anyaga iránt, ezért mindenki számára elérhetővé tesszük. Fontos megjegyezni, hogy ez ideiglenes megoldás, az elérhetősége bármikor megváltozhat, megszűnhet. A könyvek valamennyi rögzített adata nem érhető el, de a kereséskor legfontosabbak (szerző, cím, kiadó, kiadás éve) igen, továbbá az összes megjelenített adata lehet keresni és sorba rendezni. Kereséskor a teljes adattartalom letöltésre kerül, és a felhasználó böngészője végzi a feldolgozást (régébbi számítógépen lassú lehet, mobil eszközön nem biztos, hogy működik). Amennyiben valaki hibát, hiányosságot talál, akkor az mkbtkonyvtar@orzo.hu címen jelezheti. A könyvek elérhetősége nem változott, a Társulatban, titkárság nyitvatartási idejében lehet olvasni.

Az adatbázis címe: <https://orzo.hu/temporary/mkbt/>

Marton Ádám

A barlangász közösség nevében ezúton is köszönetet szeretnénk mondani Marton Ádámnak a nyilvántartás online elérhető adatbázisba helyezéséért és a könyvek átrendezéséért!

Kosztra Barbara, MKBT főtitkár

BARLANGKUTATÁS

Feltárások a Musztáng-barlangban

A barlangot 1972 őszén kezdték el kutatni, amikor a Papp Ferenc Karszt-Barlangkutató Csoport a Vass Imre-barlang feltételezett vízgyűjtő területén végzett geofizikai mérések és terepbejárások alkalmával felfigyelt a barlangnyílásra és próbabontást végeztek. Az eredményes kezdetek után nagy lendülettel folytatták a barlang feltáró kutatását, elsősorban hosszabb ideig tartó kutatótáborok megrendezésével. A kezdeti lendület néhány év elteltével alább hagyott, 1979-es kutatási beszámolóban olvashatunk utoljára a barlang kutatásáról.

2014-ben végeztük a barlang természetvédelmi állapotfelvételét, akkor figyeltünk fel a Kincső-kürtöből elérhető végpontra, melynek alján egy tektonikus hasadékból kialakult, ember számára járhatatlan hasadékjárat alakult ki, melyből igen jelentős huzatot éreztünk. Itt kezdtük meg a hasadék kitágítását és a lefelé tartó aknarendszer feltárását. Több év kitaró járatgátító munkájának köszönhetően, végül 2017. február 11-én sikerült az végső törmelékdugót átbontani és bejutni a barlang aktív patakos ágába. Az akna aljából két irányban indult ismeretlen járat. Az ÉNY-i irányú ág viszonylag hamar néhány méter után járhatatlanná szűkül, de a patakos járat vize ebből a szűk hasadékból érkezik. A DK-i ág hosszan járhatónak bizonyult, mintegy 50 méter hosszban, melyet egy állandó szifon vize zárt le. A szifonban elnyelődő vizet az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei még a felfedezés napján megfestették 2 kg fluoreszein oldattal.

A megfestett víz 2017. 03. 09-én jelent meg a Kis-Tohonya-forrásban. Vízmintákat vettünk a környező forrásokból is, így a műszeres vizsgálat után megállapításra került, hogy a nyomjelző anyag megjelent a Babot-kút és a Szabó-kút vizében is. A nyomjelzőanyagot legnagyobb mennyiségben a Kis-Tohonya-forrásban sikerült kimutatni, így egyértelművé vált a Musztáng-barlang – Vass Imre-barlang – Kis-Tohonya-forrás hidrológiai kapcsolat.

2017. 03. 08-11-i kutatóhétvégén sikerült a szifon vizét leszivattyúzni, és mintegy 50 méter hosszban további járatokat feltárni. Sajnálatos módon a szifon vize nagy ütemben töltődött vissza, így a feltárást hamar félbe kellett szakítani.

2017. 04. 07-09-i kutatóhétvégén sikerült a szifon vizét ismét leszívni és további kb. 30 méter új járatot feltárni. A járat egy kb. 10 méter mélységű aknában végződött, ahonnan idő és felszerelés hiányában kellett visszafordulni. Az akna aljában ismét lehetett látni a patak vizét.

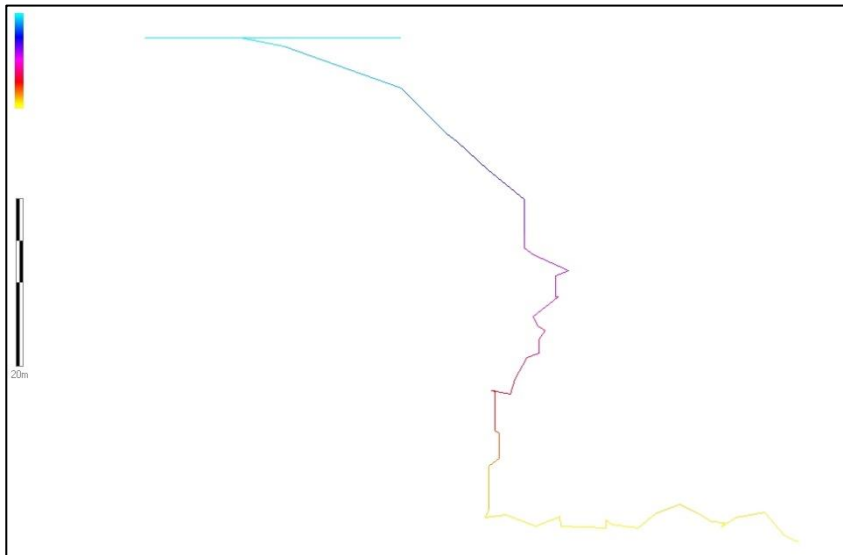
2017. 05. 03-07-i kutatótábor alatt az új végpontban leereszkedtünk az aknába, azonban a járat aljában a 2. sz. szifon gátolta el a továbbjutást. Az akna feletti kürtőben sikerült kimászni a felfelé induló fosszilis járatot, de az sajnos nem került meg a II. sz. szifont, hanem nagy magasságban összezárt. Feltárt járatok hossza kb. 50 méter. Ezután több mint egy éven keresztül az eddig feltárt járatok biztosítását, tágítását végeztük. Több alkalommal a megemelkedett vízszint, valamint nagy vízhozam lehetetlenné tette a szifonok víztelenítését.

2018. 06. 02-án sikerült a II. sz. szifon vizének leszívása. Az újonnan feltárt rész sajnos néhány méter után egy erősen lejtő letöréshez vezetett, melyet víz, a III. sz. szifon töltött ki.

*Musztáng-barlang
II. számú szifon*

2018. 09. 12-én 10 órás szivattyúzással sikerült a III. sz. szifon vizének leszívása, azonban a szifon alján a járat összeszűkült. Sajnos csak nagyon nagy erőfeszítéssel érhető el a végpont, az I., II. és III. sz. szifon víztelenítése már közel 1-1,5 napot vesz igénybe, az összeszűkülő végpont csak ezután válik elérhetővé, így a kutatás felfüggesztése mellett döntöttünk.

Musztáng-barlang poligon hosszmetset

2019-ben elkezdjük a barlang új részének részletes felmérését, azonban a többszöri jelentős mennyiségű csapadék miatt a felmérést nem sikerült még befejezni.

Gruber Péter

Sikeres bontás után ismét a felszínen a feltáró csapat.

Részlet az új folyosóról

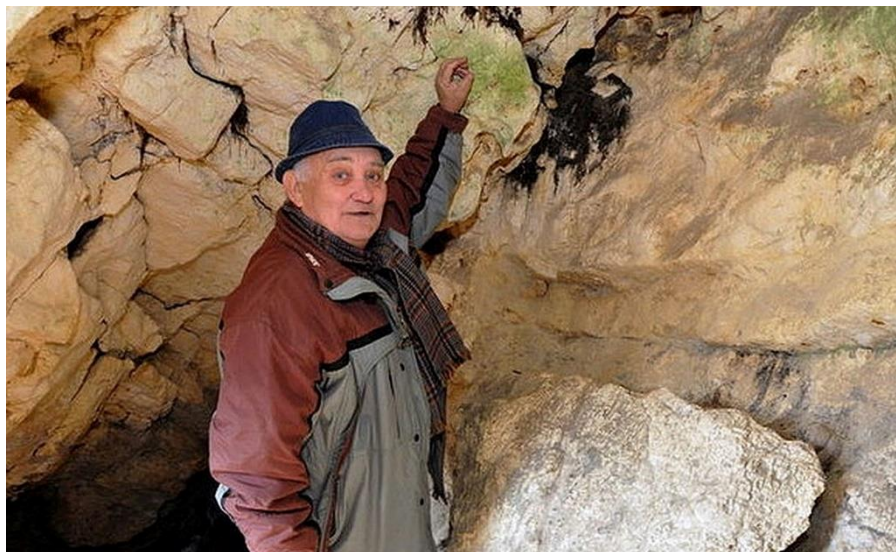
Részlet az új folyosóról

Víznyomjelzés az 1. sz. szifonban

NEKROLÓGOK

ZENTAI FERENC 1938–2020

In memoriam Zentai Ferenc

Gyászol a nemzetközi hírű Alba Regia Barlangkutató Egyesület; január 27-én, életének 82. évében elhunyt Zentai Ferenc, az Alba Regia Barlangkutató Egyesület alapítója, a Ságvári Endre Gép- és Híradásipari Technikum - jelenleg Székesfehérvári SZC Széchenyi István Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája - volt mérnök tanára, a Fejér megyei barlangkutató megteremtője.

Eszembe jut, amikor közel hatvan évvel ezelőtt megismerkedtünk. Felvételiztem a technikumba, és a felvételi bizottságban ült egy fiatal tanár, előtte az asztalon egy nagy fehér kristály, amelyet még sosem láttam. Mint később megtudtam ez egy aragonit tömb volt.

Ki is volt Ő? Nagyon nehéz megmondani. Mondhatjuk, hogy mérnök, hogy tanár, vagy azt, hogy barlangkutató, turista, és bármennyig is soroljuk, az igazi énjét nagyon nehéz megfogalmazni, mert mindez volt egyszerre.

Nagyon sok tanítványának a példaképe lett.

A középiskolát ugyanott járta ki, ahol később egész életében tanított. A villamosmérnöki kar elvégzése után volt iskolájának lett gyakorlati oktatója. Tanárként mindent megtett, hogy a hozzá kerülő fiatalok ne csak megtanulják, de

meg is szeressék a szakmát. Folyamatosan képezte magát, hiszen ebben az időben gyorsult fel az elektronika fejlődése.

Frici bácsi, - ahogy diákjai és barátai is hívták - nem elégedett meg szakmája gyakorlásával, mindent igyekezett megtanulni, kipróbálni, lehetőleg magas fokon. Említhetjük többek között a fotózást, a turisztikát, az ásványgyűjtést, a csillagászatot.

Így került kapcsolatba a barlangkutatással is, és a kor nehézségei ellenére diákjaival 1961-ben megalapította az Alba Regia Barlangkutató Csoportot.

Az első évben megismerkedtek a barlangjárás és kutatás alapjaival, de 1962-ben már elkezdték a feltáró kutatást is a Tési-fennsíkon. A terület nem volt ismert, sokan reménytelennek ítélték az ottani feltáró kutatást, de az Ő lelkesedése és kitartása nem ismert határokat, főleg akkor, amikor a kor két jelentős tudósa, dr. Kessler Hubert és prof. Papp Ferenc is támogatta.

A kutatás eredményes folytatásához különféle méréseket kellett végezni, ezért megkeresett minden szervezetet és embert, akiről azt gondolta, hogy segíthet a munkában. Így sikerült komoly támogatót találni dr. Zsuffa István személyében és a Vízügyi Igazgatóságnál.

A kor méréstechnikája nagyon kezdetleges volt, ezért képzettségét kihasználva újabb és újabb mérőeszközöket alkotott, amelyek egyszerűségükkel rendszeresen elkápráztatták a szakembereket. Volt olyan műszere, amelyet később a bauxitbányászat hasznosított napi munkájában.

A kutatás rendszeresen folyt, a diákjai mellett egyre többen csatlakoztak a csoporthoz. A kitartás meghozta eredményét, egyre másra tártunk fel új barlangokat. Jó visszaemlékezni arra, hogy milyen lelkesen és szakmai alázattal szervezte a feltárásokat, az ellátást, szerszámokat, eszközöket, és olyan embereket, akik gyakran nem voltak barlangászok, de örömmel segítették munkánkat.

A kitartó és közös tevékenység során feltárultak a Tési-fennsík barlangjai, és ezek között a legjelentősebb, az Alba-Regia Barlang, melynek hossza több mint három kilométer, és mélysége is meghaladja a 200 métert. Frici bácsi példája ma is él, ennek nyomán nemzedékek gyarapították a csoport hírnevét.

Nyugtalanul figyeltük egészségi állapotát az utóbbi években, különösen az elmúlt esztendőben. Örültünk, hogy nyolcvanadik születésnapját együtt ünnepelhettük csőszpusztai kutatóállomásunkon.

Búcsúzunk Tőled, ahogy emléünkben megmaradtál, és a csőszpusztai barlangászok megőrkítettek Téged a barlangász utókor számára: „Megismerni a Zentait pöttöm szandáljáról, mamut-fényű lámpájáról, kék svejci sapkájáról.”

Isten veled Frici bácsi! Emlékedet szívünkben megőrizzük!

*Alba Regia Barlangkutató Egyesület
Pék József*

Zentai Ferencet február 5-én kísérték utolsó útjára a Béla úti temetőben.

Speleo Sport árlista 2020

„Profi” Cordura overall 26 500 Ft
Standard overall cordura foltozással: 23 500 Ft
Hobby overall: 20 500 Ft.
Műnyúl: 13 500 Ft.

Műnyúlra tépőzárasható cserélhető betétes térdvédő: 4 200 Ft.

Szoszos bag, kicsi: 3 000 Ft.

Bag 40L: 8 800 Ft.

Bag 80L: 11 000 Ft.

Petzl Stop: 31 880 Ft.

Croll: 13 750 Ft.

Vertex: 22 800 Ft.

Edelrid Ultra Light: 15 500 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Nagy: 3 200 Ft.

Bag 60L: 9 800 Ft

Expedíciós bag: 13 500 Ft

Pantin: 14 260 Ft

Ascension: 14 670 Ft

Elia: 18 100 Ft

Myo: 23 210 Ft

Camp sisak: 10 300 Ft

Alpinworker sisak: 5 500 Ft

(Új termék! hevederkosaras gyári lámpatartóval)

Fenix HP 12: max 900 lumen Ára: 22 100 Ft

Fenix HP 25R 1000 lumen, akksival, töltővel: 25 000 Ft

Fenix HP 30R: max 1750 lumen, akksival, töltővel: 42 000 Ft

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pustaszeri út 35.

Tel.: +36-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Kosztra Barbara, Fleck Nóra és Köblös Gabi, Felelős kiadó: dr. Leél-Őssy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Elektronikus adathordozón érkező anyagokat tudunk fogadni.

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, Pusztaszeri út 35.
1025